

ლაშა ჩხარტიშვილი

თანამედროვე ქართული დრამატურგია – ზოგადი ანალიზი და პრობლემები

თანამედროვე ქართული თეატრის პრობლემებზე საუბრისას პროფესიულ წრეებში, უპირველეს ყოვლისა, თანამედროვე ქართული დრამატურგიის არარსებობას ასახელებენ. ხარისხიანი, გამართული და მხატვრული თვალსაზრისით გამორჩეული ახალი ქართული პიესების მწირი რაოდენობა ვერ ახდენს სერიოზულ გავლენას ქართული თეატრის რეპერტუარზე. პროცესი არ არის თანმიმდევრული და სისტემური. ქართველ დრამატურგთა წარმატებას კი ეროვნულ თუ საერთაშორისო ბაზარზე ფრაგმენტული ხასიათი აქვს.

თანამედროვე ქართული თეატრის კვლევის ცენტრის მიერ განხორციელებულმა ბოლო წლების კვლევებმა აჩვენა, რომ ყველაზე მეტი ინტენსივობით (უფოხურ და ქართულ კლასიკასთან და თანამედროვე უცხოურ დრამატურგიასთან შედარებით) მაინც თანამედროვე ქართველი ავტორების პიესების და ინსცენირებების სცენური ინტერპრეტაციები ხორციელდება. წლის განმავლობაში საქართველოს 50–მდე თეატრში საშუალოდ 160–230 ახალი სპექტაკლი იდგმება. მათგან, 50–56% არის თანამედროვე ქართული დრამატურგის მიხედვით.

ქართული დრამატურგიაც ერთგვარ გარდამავალ პროცესშია, როცა ძველი თემები და ფორმები ჭირვეულად ეთხოვება თანამედროვე ეპოქას და მას ანაცვლებს ჩვილი, ახალი ეპოქის ქართული დრამატურგია. ახალგაზრდა ავტორებმა, რომლებიც თეატრისთვის წერდნენ ტექსტებს რამდენიმე ტრინინგ კურსიც გაირა, რომელსაც ბრიტანეთის საბჭო საქართველოში ახორციელებდა. ამ გლობალურმა პროექტმა (რომელიც სწავლების გარდა სხვა მიმართულებებსაც მოიცავდა) მნიშვნელოვანი ასახვა ჰქონდა არა მხოლოდ ქართული დრამატურგის პოპულარიზაციაზე უცხოეთში (ლონდონში, Royal Court ში ლაშა ბუღაძის ტექსტის „პრეზიდენტი სტუმრად მოვიდა“ თეატრალიზებული კითხვა მოეწყო), არამედ შეცვალა ავტორების ხედვა თანამედროვე დრამატურგიის პრინციპებზე, გააცნო სხვა ქვეყნებში მოღვაწე ავტორები და მოხდა მათი გამოცდილებათა გაზიარებაც.

თანამედროვე ქართული დრამატურგია ზრდის, ჩამოყალიბების და დაწვერის პროცესშია. დრამატურგიაში მუშაობისთვის ავტორთათვის ხორციელდება სამოტივაციო აქტივობები. მაგალითად, ათეული წელია მიხეილ თუმანიშვილის ხელოვნების განვითარების ფონდი, კულტურის სამინისტროს, ხანაც დედაქალაქის მერიის ფინანსური ხელშეწყობით, აწყობს კონკურსს „ახალი ქართული პიესა“. კონკურსში საშუალოდ 30–50-მდე ავტორი მონაწილეობს, მათ შორის, ბევრი გამოუცდელი და დებიუტანტი, რომელიც გარკვეულ წარმატებებსაც აღწევს. დრამატურგიის წახალისებისთვის და ახალი ეპოქის დრამატურგების ჩამოყალიბებისთვის მნიშვნელოვან ნაბიჯებს დგამს „თემურ ჩხეიძის სახელოსნო“, რომელიც 2014 წელს დაარსდა სამეცნ უბნის თეატრის ბაზაზე. აღნიშნული სახელოსნო ახალგაზრდა რეჟისორებთან ერთად, პრაქტიკოს დრამატურგებსაც

ამზადებს. უკვე საინტერესო შედეგებით წარსდგა მაყურებლის წინაშე სახელოსნოს პირველი კურსდამთავრებულები. მათი პიესების უმრავლესობა უკვე დაიდგა ამავე სახელოსნოში და სხვა თეატრების სცენებზე. დრამატურგის წასახალისებლად ცალკე ნომინაციით ჯილდოვდება საუკეთესო პიესის ავტორი საქართველოში პრესტიულ სათეატრო პრემიაზე „დურუჯი“, საქართველოს თეატრალური საზოგადოების ყოველწლიურ კონკურსზე „სეზონის საუკეთესო ქმნილება“ და ლიტერატურულ პრემიაზე „საბა“, თუმცა ამ უკანასკნელი პრემიის კონკურსის უიური არ წყალობს დრამატურგიას და უკვე რამდენიმე წელია არ ავლენს ნომინანტებს შორის გამარჯვებულს. ის ფაქტი, რომ პრემია „საბას“ უიური წლებია უარს ამბობს საუკეთესო დრამატურგის გამოვლენაზე, დასაფიქრებელია.

დრამატურგის განვითარებისთვის სხვადასხვა აქტივობა არასამთავრობო ორგანიზაციების დახმარებით რამდენიმე თეატრმაც განახორციელა. რუსთაველის თეატრმა უკვე ორჯერ, 2014 და 2016 წლებში, გამოაცხადა კონკურსი ახალგაზრდა დრამატურგებისთვის. დაიწერა პიესები, გამოვლინდნენ გამარჯვებულები და რამდენიმე მათგანი დაიდგა კიდევ, თუმცა თეატრის ცხოვრებაში მომდინარე პროცესებზე აღნიშნულ პროექტს რაიმე სახის გავლენა არ მოუხდენია, სპექტაკლებიც არ აღმოჩნდნენ წარმატებული. გაეროს ქალთა ფონდის დახმარებით მარჯანიშვილის თეატრმა განახორციელა პროექტი „ცხრა პიესა ძალადობაზე“ (2015 წ.) და მანამდე „ცხრა პიესა ომზე“ (2010 წ.). კონკურსის დასრულების შემდეგ მოეწყო გამარჯვებულთა დაჯილდოვების ცერემონია და პიესების თეატრალიზებული კითხვაც, თუმცა არც ერთი პიესა სცენაზე არ დადგმულა, მიუხედავად იმისა, რომ კონკურსის პირობა იყო გამარჯვებული პიესის დადგმა. 2016 წელს ახალი საბავშვო პიესისთვის კონკურსი გამოაცხადა თბილისის მოზარდ მაყურებელთა თეატრმაც. კონკურსზე 20-მდე განაცხადი შევიდა, მაგრამ მიუხედავად ამისა, კონკურსი არ შედგა, ვინაიდან სპეციალურმა კომისიამ ვერც ერთი პიესა ვერ შეარჩია.

რამდენიმე წელია ამერიკის საელჩოს მხარდაჭერით იმართება 24 საათიანი სპექტაკლების ფესტივალი. დრამატურგები 24 საათის განმავლობაში ფესტივალის ორგანიზატორების მიერ შერჩეული თემის გარშემო წერენ პიესებს, ტექსტებს, რომელსაც მეორე 24 საათის განმავლობაში დგამენ ფესტივალში მონაწილე რეჟისორები.

დრამატურგის მხარდასაჭერად და მონოპიესების უანრის განსავითარებლად, უკვე მეოთხე წელია სახელოვნებო არასამთავრობო ორგანიზაცია „ARTWAY“-ის ორგანიზებით ხორციელდება მონოპიესების ფესტივალი, რომელმაც ბოლო ორი წელია საერთაშორისო ფესტივალის სტატუსი შეიძინა. ფესტივალი დიდ ინტერესს იწვევს ახალგაზრდა არტისტებში, ვინაიდან სპექტაკლების დიდი ნაწილი იდგმება არატრადიციულ, ალტერნატიულ სივრცეებში. ავტორები თავისუფალი არიან თემის არჩევანში და არ აქვთ არავითარი შეზღუდვა. ფესტივალს ფართოდ აშუქებს პრესა და ტელევიზია, საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა „კენტავრმა“ გამოსცა ფესტივალზე წარმოდგენილი

პიესების კრებულიც. მონოპიესების ფესტივალს თავდაპირველად აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო აფინანსებდა. პირველ ორ ფესტივალს სკანდალის გარეშე არ ჩაუვლია, ვინაიდან წარმოდგენილი სპექტაკლები ეხებოდა ტაბუირებულ თემებს. ამის გამო, სამინისტრომ ფესტივალის დაფინანსებაზე უარი თქვა და მისი პატრონაჟობა ბათუმის მუნიციპალიტეტმა აიღო საკუთარ თავზე. არც მონოპიესების ფესტივალზე წარმოდგენილი პიესები დადგმულა რომელიმე სხვა ქართული თეატრის სცენაზე.

ქართული თეატრის სცენებზე თანამედროვე ქართული დრამატურგიის განუხორციელებლობა რამდენიმე ფაქტორით არის განპირობებული:

მცირე რაოდენობით იწერება ტექსტები თეატრისთვის, ან რაც იწერება, მათი დონე არ აკმაყოფილებს რეჟისორთა მოთხოვნებს.

ხშირია შემთხვევა კინოსცენარების გადმოქართულების. რეჟისორთა გარკვეული ნაწილი ცალსახად უარს ამბობს თანამედროვე ქართველ დრამატურგებზე და ისინი კინოსცენარების გასცენიურებით თავად არიან დაკავებული.

შესამჩნევია ტენდენცია, როცა რეჟისორები თანამედროვე დრამატურგთან ერთად გვევლინებიან ტექსტის თანაავტორად. ისინი ერთად მუშაობენ ტექსტზე და მაყურებელს სწორედ ერთობლივ ნამუშევარს წარუდგენენ.

რეჟისორების ნაწილი თავად არიან ტექსტის ავტორები... ისინი ქმნიან საავტორო თეატრს, სადაც თავად არიან ტექსტის, სცენოგრაფიის და მუსიკის ავტორები.

მყურებლის სოციოლოგიური გამოკითხვების (დედაქალქში და რეგიონებში) შედეგად გამოვლინდა, რომ მათ სურთ სცენაზე თანამედროვე (უმეტესწილად, კომედიის ჟანრის) ქართული პიესის ხილვა. ქართული თეატრების უმრავლესობა არ სწავლობს ბაზარს, მაყურებელს, არ ატარებს მარკეტინგულ კვლევებს. რეპერტუარის აგება, ძირითადად, სამხატვრო ხელმძღვანელის მსოფლმხედველობაზე დამოკიდებული. ხშირ შემთხვევაში, პიესის არჩევისას, თეატრები არ ითვალისწინებენ დასის შესაძლებლობებს და რესურსს. თეატრები არ ფინანსურირებენ სხვადასხვა მაყურებელის მოთხოვნილებაზე და მათი სურვილების და ზოგადი ინტერესების გათვალისწინებაზე.

ახალ პიესებს და მათ ავტორებს გასაქანი მეტწილად დედაქალაქის სცენებზე აქვთ. ამ თვალსაზრისით განსაკუთრებით სამეფო უბნის თეატრი გამოირჩევა. რეგიონებში თეატრები უფრთხიან ახალი, თბილისის სცენებზე ჯერ არ აპრობირებულ პიესებს. თუმცა არ არის რამდენიმე გამონაკლისი: მაგალითად, რეგიონის თეატრებიდან, ყველაზე მეტად, ახალ ქართულ პიესას თუ სათეატრო ტექსტს ფოთის თეატრის რეპერტუარში ვხვდებით. თანამედროვე ქართველი დრამატურგების პიესებს დგამს ოზურგეთის, ჭიათურისა და ქუთაისის თეატრები. ამ სპექტაკლების შეოლოდ 40% არის წარმატებული, რომელთაც მაყურებელსაც, დროსაც და კრიტიკასაც გაუძლეს.

თანამედროვე ქართველი დრამატურგები

საქართველოს მოსახლეობა დღეისათვის დაახლოებით 3,5 მლნ შეადგენს. ამ ჰატარა ქვეყანაში 50-მდე სახელმწიფო და კერძო თეატრი ფუნქციონირებს, რომელთაც ამდენივე პროფესიით რეჟისორი ხელმძღვანელობს. მოქმედი, აქტიური დრამატურგების რიცხვი კი სულ რაღაც ათ ერთეულს აღემატება.

თანამედროვე ქართულ დრამატურგის ავტორთა სამი თაობა წარმოადგენს:

უფროსი თაობის დრამატურგებში მოიაზრება თამაზ ჭილაძე (რომლის პიესებს თითქმის ვეღარ შეხვდებით თანამედროვე ქართული თეატრის რეპერტუარში), გურამ ბათიაშვილი (რომელიც ისტორიული ქანრის პიესებით არის ცნობილი და იდგმება იმ ინტენსივობით, რა ინტენსიონითაც ისტორიული ქანრი სჭირდება ქართულ სათეატრო რეჟისურას), რეზო კლდიაშვილი (მისი „იმერული რეკვიემი“ რამდენიმე წელია წარმატებით მიღის ახმეტელის თეატრში, რეჟისორი ირაკლი გოგია), ირაკლი სამსონაძე (დრამატურგი, რომლის პიესებიც ყოველთვის დიდ ინტერესს იწვევს რეჟისორებში და იდგმება თითქმის ყველა თეატრში უკვე რამდენიმე ათეული წელია) და თამარ ბართაია (დრამატურგი, რომლის პიესები ითარგმნა რამდენიმე ენაზე და დაიდგა რამდენიმე ქვეყანაში, ისე როგორც საქართველოს თითქმის ყველა თეატრში).

საშუალო თაობის დრამატურგებს წარმოადგენენ ლაშა ბუღაძე, ბასა ჯანიკაშვილი, დავით გაბუნია, ოთარ ქათამაძე. ამ თაობის ლიდერი ლაშა ბუღაძეა, რომელიც ყველაზე აქტიურად წერს ტექსტებს თეატრისთვის. ის დღეს ყველაზე პოპულარული დრამატურგია, რომელსაც იცნობენ არა მხოლოდ თავისი პიესებით, არამედ მოთხოვნებით, რომანებით და სატელევიზო გამოსვლებით, როგორც საქართველოში, ისე მის ფარგლებს გარეთ. მისი პიესები დადგმულია ლონდონში, ჰარიზში, მოსკოვში, კიევში...

ლაშა ბუღაძის პიესები გამოირჩევა კომიზმით, სატირითა და ირონიით, სოციალურად მძაფრი პრობლემებით, სარკასტულობით. ამ ავტორმა არაერთხელ მიმართა რეცეფციის ხერხს, ამის მაგალითია „ნუგზარი და მეფისტოფელი“, „სულიიერი არსებები“, „ლიდისტრატე“. დაჯილდოვებულია მრავალი ეროვნული და საერთაშორისო პრემიით. არის BBC-ის რადიოპიესების კონკურსის გრან-პრის მფლობელი პიესისთვის „ნავიგატორი“. ლაშა ბუღაძე ინტენსიურად თანამშრომლობს თეატრებთან, რეჟისორებთან, რაც მის სათეატრო ტექსტებს უფრო ცოცხალს და ქმედითს ხდის.

ბასა ჯანიკაშვილის დრამატურგია უფრო პოლიტიკური აღეგორიებით და აბსურდული აქცენტებით გამოირჩევა. მის პიესებს დგამენ როგორც დედაქალაქის, ისე რეგიონის თეატრებში.

საინტერესოდ ვითარდება დავით გაბუნიას შემოქმედება. ის სამეფო უბნის თეატრმა 25 წლითანი სპექტაკლების ფესტივალზე – „არდიფესტი“ აღმოაჩინა და ავტორი დღემდე ინტენსიურად თანამშრომლობს სამეფო უბნის თეატრთან, როგორც თეატრის ლიტერატურული პროდუქციერი. მისი პიესები „სხვისი შვილები“, „საპნის ოპერი“, „ბეჩავი“, „ჰოლანდი ჰოლანდი“ წარმატებით დაიდგა ქართული თეატრის არაერთ სცენაზე. დავით გაბუნია ინტენსიურად ეწევა მთარგმნელობით საქმიანობას. მან, როგორც დრამატურგმა, რეჟისორ დათა თავაძესთან ერთად იმუშავა სპექტაკლის – „პრომეთე–დამოუკიდებლობის 25 წელი“ ტექსტზე. დათო გაბუნიას პიესები დაბეჭდილია დრამატურგის კრებულებში და თანამედროვე ქართული დრამატურგის ანთოლოგიაში. თავად რეჟისორი დათა თავაძეც ავტორია რამდენიმე პიესის. მისი ტექსტი „დედა ომი“ კი 2015 წელს დაიდგა გერმანიაში, გერმანული ჰიუფტმანის თეატრში.

ამ თაობის დრამატურგებს შორის მოიაზრება მსახიობი და რეჟისორი ოთარ ქათამაძე. მან ბათუმის ხელოვნების სახელმწიფო ინსტიტუტში ჯერ სამსახიობო ფაკულტეტი დაამთავრა, ხოლო შემდეგ სწავლა მაგისტრატურაში გააგრძელა რეჟისორის მიმართულებით, რომლის დასრულების შემდეგ სწავლა განაგრძო თბილისში, თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის დოქტურანტურაში (დრამის რეჟისორის სპეციალობაზე). დებიუტანტმა დრამატურგმა ორ სხვადასხვა კონკურსში პიესით „აივანი“ (რომელიც ჩეხოვის „ალუბლის ბაღის“ ერთგვარი რეცეფცია) გაიმარჯვა. ის აქტიურად მონაწილეობს უკრაინაში გამართულ დრამატურგთა ფესტივალებში. მისი პიესა „აივანი“ დადგმულია რუსთაველის, ახმეტელის, ახალციხის, ჭიათურის თეატრების სცენებზე. რამდენიმე პიესის დადგმა თავად განახორციელა. არის მონოპიესების საერთაშორისო ფესტივალის დამფუძნებელი. პიესის „დაარქვი რაც გინდა“ თეატრალიზებული კითხვა მოეწყო Deutsche theatre–ში (გერმანია) და თეატრში „My Bush“ (უკრაინა). აღნიშნული პიესა დაიბეჭდა „თანამედროვე ევროპული დრამატურგის“ კრებულში. ოთარ ქათამაძე ინტენსიურად თანამშრომლობს რეჟისორ პატაციკოლიასთან. მათ რამდენიმე კლასიკური ტექსტის ერთობლივი ადაპტაცია განახორციელეს „სიყვარულით გაკეთილშობილებული არღვევინი“ (ბათუმის თეატრი), „აიძე“ (თბილისის მუსიკისა და დრამის თეატრი) და „კალიგულა“ (ფოთის თეატრი). ამ უკანკნელმა სათეატრო პრემია „დურუჯიც“ დაიმსახურა საუკეთესო ახალი ქართული პიესის ნომინაციაში.

საშუალო თაობის დრამატურგებს მიეკუთვნებიან ასევე ზურაბ პაპიაშვილი, თამრი ფხავაძე, ნინო სადლობელაშვილი, დათო ტურაშვილი და სხვები . ისინი ინტენსიურად არ მუშაობენ დრამატურგიაში და შესაბამისად იშვიათად იდგმება ქართული თეატრების სცენებზე.

ახალგაზრდა თაობას წარმოადგენს დრამატურგები, რომლებმაც ახლახანს გადადგეს პირველი ნაბიჯები ამ სფეროში და გარკვეულ წარმატებებსაც მიაღწიეს. მათ შორის, გამოირჩევა სრულიად ახალგაზრდა რეჟისორი დავით ხორბალაძე. მისი პირველი პიესა „წუხილი“ (თეატრისა და კინოს უნივერსიტეტი, რეჟისორი დავით ხორბალაძე)

მალევე მოექცა პროფესიონალების ყურადღების ცენტრში, ისე როგორც მისი „მკვდარი ქალაქები“ (ფოთის თეატრი, რეჟისორი მიხეილი ჩარკვიანი). საკმაოდ წარმატებულია ახალგაზრდა დრამატურგი, „თემურ ჩხეიძის სახელოსნოს“ კურსდამთავრებული ალექსი ჩილვინაძე, რომლის პიესებს „ოლიმპიური თამაშები“ (სამეფო უბნის თეატრი, რეჟისორი ნინი ჩაკვეტაძე) და „მარინა რევია“ (სამეფო უბნის თეატრი, რეჟისორი გურამ ღონიშვილი) არაერთი წარმატება ხვდა წილად. იგივე სახელოსნო დაამთავრა დათა ფილტრალავამ, რომლის რამდენიმე პიესა წარმატებით განხორციელდა სხვადასხვა თეატრის სცენაზე. ამ თაობაში მოიაზრებიან პერსპექტიული ავტორები ლილე შენგელია, ნანუკა სეფაშვილი და სხვები.

თანამედროვე ქართული დრამატურგის თემები და ძირითადი საკითხები

ახალი ეპოქის ქართველი დრამატურგები წერენ დაკარგულ სიყვარულზე, გაუცხოებულ ურთიერთობებზე, გადაგვარებულ ცოლო-ქმრობაზე, ვირტუალურ სამყაროზე, რომელიც კონკურენციას უწევს რეალურს და ახალ დროზე, რომელიც მოექცა თანამედროვე ქართველი და ვერაფრით აუღო აღღო ახალ დროებას. თანამედროვე ქართველი დრამატურგის მთავარი თემაა ძალადობა ოჯახში, ქალთა უფლებები. გაერთს ინიციატივით ამ პრობლემაზე არაერთი საინტერესო პიესა დაიწერა, მათ შორის, დავით გაბუნიას „რამდენიმე დამამძიმებელი გარემოება“, ერეკლე დეისაძის „FaceFuck“ (რომლის დადგმა ვერც ერთმა რეჟისორმა ჯერ ვერ გაბედა, ვინაიდან პიესის მოქმედი გმირები სექსუალურ უმცირესობას წარმოადგენენ, პიესაც მათ პრობლემებს ეხმიანება) და ლაშა ბუღაძის „ლისისტრატე“, რომელიც რუსთაველის თეატრის დიდ სცენაზე დავით საყვარელიძემ განახორციელა და პიესა და სპექტაკლიც რამდენიმე თეატრალური პრემიით და ჯილდოთი აღინიშნა.

თანამედროვე ქართველი დრამატურგებისთვის აქტუალური თემა მაინც თანამედროვე ადამიანია, მისი ადგილი და როლი თანამედროვე სამყაროში, მისი აწყობა და მომავალი. მისი სულიერი მდგომარეობა და პრობლემები. (ლაშა ბუღაძის „ნავიგატორი“, პაატა ციკლიძის „მე მქვია ლალი“, დავით გაბუნიას „ბეჩავი“) და სხვა.

ერთ-ერთი აქტუალური თემაა რუსული აგრესია. ამ პრობლემას თითქმის ყველა მოქმედი დრამატურგი შეეხო. განსაკუთრებით ადსანიშნავია ირაკლი სამსონაძის „ბანანისა და კომშის პუდინგი კონიაკითა და რომით“, ბასა ჯანიკაშვილის „ომობანა“, თამარ ბართაძის „სარდაფი გორში“, ლაშა ბუღაძის „პრეზიდენტი სტუმრად მოვიდა“, ნესტან-ნენე კვინიკაძის „ფრანგულის გაკვეთილი“. პიესები გვიამბობენ ომზე, ადამიანებში გამოწვეულ განცდებზე და იმ უარყოფით შედეგებზე, რაც ომს მოაქვს.

თანამედროვე ეროვნული დრამატურგის გადარჩენის პროცესში უმნიშვნელოვანესია ქართველი რეჟისორების როლი. ქართველ დრამატურგებს მათი პიესების დადგმით უჩნდებათ მეტი მოტივაცია წერონ ტექსტები თეატრებისთვის, უფრო უახლოვდნენ და ეცნობიან თეატრის სფერიზიკას.

მაყურებელს ყოველთვის იზიდავს საინტერესო ამბავი მის დღევანდელობაზე, წარსულზე, თავგადასავლებზე, გმირობაზე. რეჟისორისა და დრამატურგის შემოქმედებითი ურთიერთობა და მჭიდრო კავშირი (თუნდაც ექსპერიმენტების დონეზე) უაღრესად მნიშვნელოვანია ორივე მხარისთვის. ასეთი ურთიერთობა კი ქართული თეატრში მხოლოდ რამდენიმე მაგალითის ხარჯზე არსებობს.

თანამედროვე ქართველი დრამატურგებიდან ყველაზე პოპულარული და პოლიუეტიული აღმოჩნდა ლაშა ბუღაძე. შესაბამისად ყველაზე წარმატებულ დრამატურგადაც ის ითვლება, რადგან თანამედროვე საქართველოში არ დარჩა თეატრი, მათ შორის აკადემიური, ტრადიციული თუ აღტერნატიული, კერძო, ექსპერიმენტული თეატრები, რომლებმაც არ დადგეს მისი პიესები. ინტერესს ბუღაძის დრამატურგიისადმი იჩენენ არა მხოლოდ სხვადასხვა თაობის რეჟისორები, არამედ მაყურებელიც. ასეთი ინტერესი პირველ რიგში განპირობებულია ლაშა ბუღაძის თეატრალური ტექსტების თემების აქტუალობით, პერსონაჟთა მეტყველების მანერით და პიესების სიციალური პათოსით, ნათლად და სადად აწყობილი სიუჟეტური კონსტრუქციით. ბუღაძემ ყველაზე უკეთ იპოვა „ოქროს შუალედი“ ღირებულსა და იაფასიანს შორის. თუ დავაკვირდებით, მისი პიესების უმრავლესობა ერთგვარ რიმეიკებს (რეცეფციებს) წარმოადგენს, რაც სრულიად არ აკინებს მისი სათეატრო ტექსტების ხარისხს, არამედ პირიქით, თანამედროვე მსოფლიო თეატრალური პროცესების კონტექსტში ორგანულად ეწერება. ლაშა ბუღაძე ახერხებს კლასიკური დრამატურგიის სიუჟეტების მოტივებზე ახალი, ქართული, ორიგინალური თეატრალური ტექსტების შექმნას, მისი ენა მაქსიმალურად დაახლოებულია სალაპარაკო ენასთან. და თუკი თეატრი ყველაზე თანამედროვე ხელოვნებაა, სცენიდან თანამედროვე ტექსტი უნდა ისმოდეს და არა ახალგაზრდა თაობისთვის თითქმის გაუგებარი და უფროსებისთვის დავიწყებული სიტყვები, როგორც ხშირ შემთხვევაში. ლაშა ბუღაძის ისტორიული პერსონაჟებიც კი თანამედროვე ენით საუბრობენ.

ჩვენი დროის ქართული თეატრში ხშირად შეხვდებით თანამედროვე ავტორების ისეთ პიესებს, რომელშიც მოქმედება დღევანდელობაში მიმდინარეობს, მაგრამ პერსონაჟთა სალაპარაკო ენა იმდენად მოძველებულია და მკვდარი, რომ მაყურებელი მის მიმართ ინტერესს კარგავს. ამას ემატება პერსონაჟთა ხელოვნური ფილოსოფისობა დიალოგებში, რაც კიდევ უფრო წყვეტს უშუალო კავშირს მაყურებელთან.

თანამედროვე ქართველი დრამატურგების სამიზნე აუდიტორიები

თანამედროვე ქართველი დრამატურგების უმრავლესობა პიესებს წერს კონკრეტული რეჟისორებისთვის, კონკრეტულ თეატრებში დასადგმელად. ხშირ შემთხვევაში დრამატურგებმა იციან რომელი მსახიობები ითამაშებენ მის პიესაში. თუმცა არის შემთხვევები, როდესაც დრამატურგი აბსტრაქტულად წერს პიესას თავისთვის და მას არც სამიზნე აუდიტორია ჰყავს შერჩეული. თანამედროვე

ქართველი დრამატურგების ძირითადი სამიზნე აუდიტორია თეატრის
მაყურებელია, ვიდრე მკითხველი; უფრო კონკრეტულად კი, სამიზნე აუდიტორიაა:

- ხელისუფლება (პოლიტიკურად აქტუალური თემების შემთხვევაში)
- ახალგაზრდა თაობის მაყურებელი (კომედიური ჟანრის და
ახალგაზრდებისთვის აქტუალური თემების შემთხვევაში)
- ინტელექტუალური საზოგადოება (ზოგადსაკაცობრიო პრობლემების
შემთხვევაში)
- რეჟისორები (დრამატურგები მათ მოთხოვნებს და შენიშვენებს
ითვალისწინებენ)

ფაქტობრივად, არ არის გათვალისწინებული უმცირესობების (ეთნიკური,
რელიგიური, სექსუალური) ჯგუფები, მათთვის საინტერესო და აქტუალურ თემებზე
იწერება მცირე რაოდენობის და არ იდგმება ფაქტობრივად არცერთი წარმოდგენა.